

Spis treści

Od Autorów

5

I. WPROWADZENIE DO ETYKI

1. Doświadczenie zła	9
1.1. Myślenie o zlu	9
1.2. Człowiek wobec nacisku zła	12
1.3. Zło ontyczne i moralne	14
1.4. Czym jest zło?	17
2. Spojrzenie na rozwój moralności: od Kalego do trybunału w Norymberdze	25
2.1. Poziomy egoizmu, czyli myślenie premoralne	25
2.2. Analiza i ocena wyborów w sytuacji konfliktu motywacyjnego	28
2.3. Problem ludobójstwa jako wyzwanie dla myślenia etycznego	35
3. Strach, odwaga i sumienie	41
3.1. Strach	41
3.2. Odwaga	45
3.3. Struktura i działanie sumienia	48
4. Doświadczenie wartości i ich natura	57
4.1. Ważność tego, co nas otacza	57
4.2. Istnienie i hierarchia wartości	64
4.3. Poznanie wartości i jego zaburzenia	68
5. Odpowiedzialność	77
5.1. Przeżycie odpowiedzialności i jej rodzaje	77
5.2. Kiedy możemy być odpowiedzialni?	81
6. Niełatwo jest mówić o dobru	91
6.1. Obyczaj, moralność, etyka	91
6.2. Ocenianie w wypowiedziach językowych	95
6.3. Spór o realność powinności moralnej	99
7. Normy moralne a rozwój człowieka	111
7.1. Struktura i rodzaje norm moralnych	111
7.2. Rozwój moralny	117

II. AKTYWNE CZYTANIE DZIEDZICTWA ETYKI

8. W pogoni za cnotą	133
8.1. Sofiści	133
8.2. Sokrates	135
8.3. Platon	139
8.4. Arystoteles	145
9. W poszukiwaniu najwyższego dobra	153
9.1. Cynicy	154
9.2. Cyrenaicy	155
9.3. Epikureizm	157
9.4. Stoicyzm	160
9.5. Sceptycyzm	162
10. Od etyki teistycznej do ateistycznej	171
10.1. Święty Augustyn	171
10.2. Święty Tomasz	175
10.3. Baruch Spinoza	177
10.4. Fryderyk Nietzsche	180
10.5. Egzystencjalizm	182

11. Ocena moralna czynu. Od deontologizmu do utilitaryzmu	193
11.1. Etyki deontologiczne	194
11.2. Immanuel Kant	197
11.3. Konsekwencjalizm	200
11.4. Utilitaryzm Jeremy'ego Benthama i Johna Stuarta Milla	203
12. Między jednostką a zbiorowością. Etyka a polityka	215
12.1. Mechanizm władzy w <i>Księżciu</i> Niccolò Machiavellego	215
12.2. Polityka jako odpowiedzialność	218
12.3. Powstanie państwa	220
12.4. Ideologie totalitarne	225

III. CZŁOWIEK WSPÓŁCZESNY W ŚWIETLE DOBRA I W CIENIU ZŁA

13. Etyczny wymiar codzienności	239
13.1. Podmiot moralny w cywilizacji konsumpcyjnej	239
13.2. Złożony problem tolerancji	250
13.3. Odcienie miłości	258
14. Dobrze żyć i dobrze się mieć	277
14.1. Dylematy etyczne	277
14.2. Wobec korupcji	281
14.3. Etyka a rzeczywistość szkolna	284
14.4. W poszukiwaniu szczęścia	287
14.5. Refleksja etyczna wobec dni szczególnych	297

Słowniczek terminów	307
Bibliografia	318
Indeks osobowy	323
Indeks rzeczowy	324